

I Mimoriadna daňovo-odvodová prognóza

(57. zasadnutie – apríl 2020)

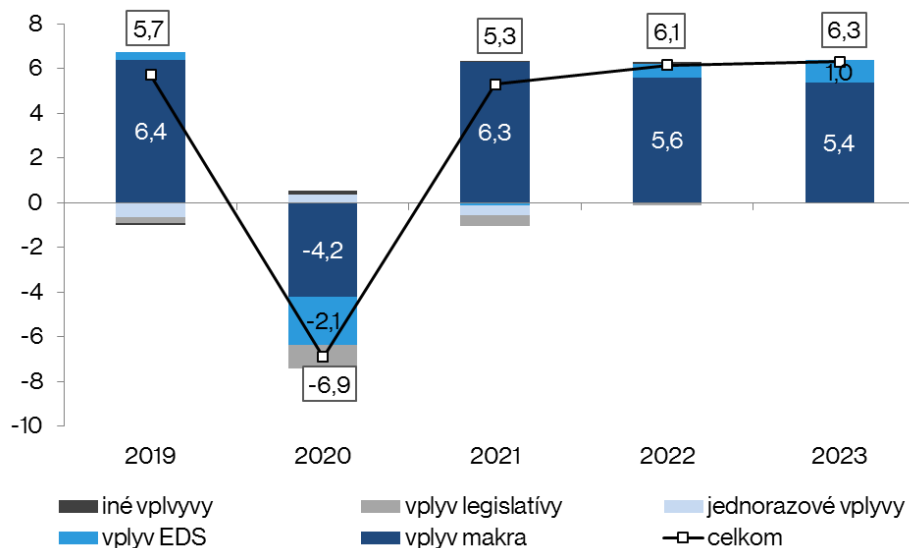
Eduard Hagara

I Aktuálna korona prognóza

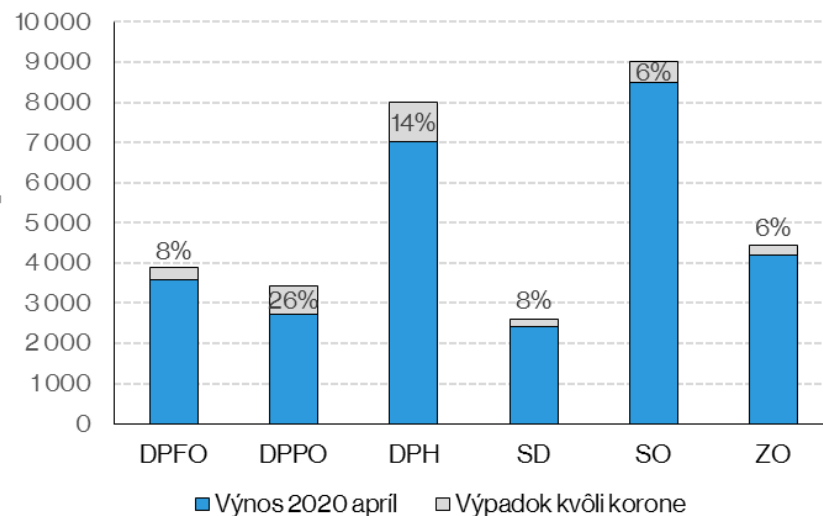
1. Celkový vplyv na daňovo-odvodové príjmy
2. Nová a memorandová legislatíva
3. Prognóza hlavných daní a odvodov
4. Nad rámec baselinu - scenár 1 a 2
5. Diskusia

Celkový pokles príjmov o takmer 7%

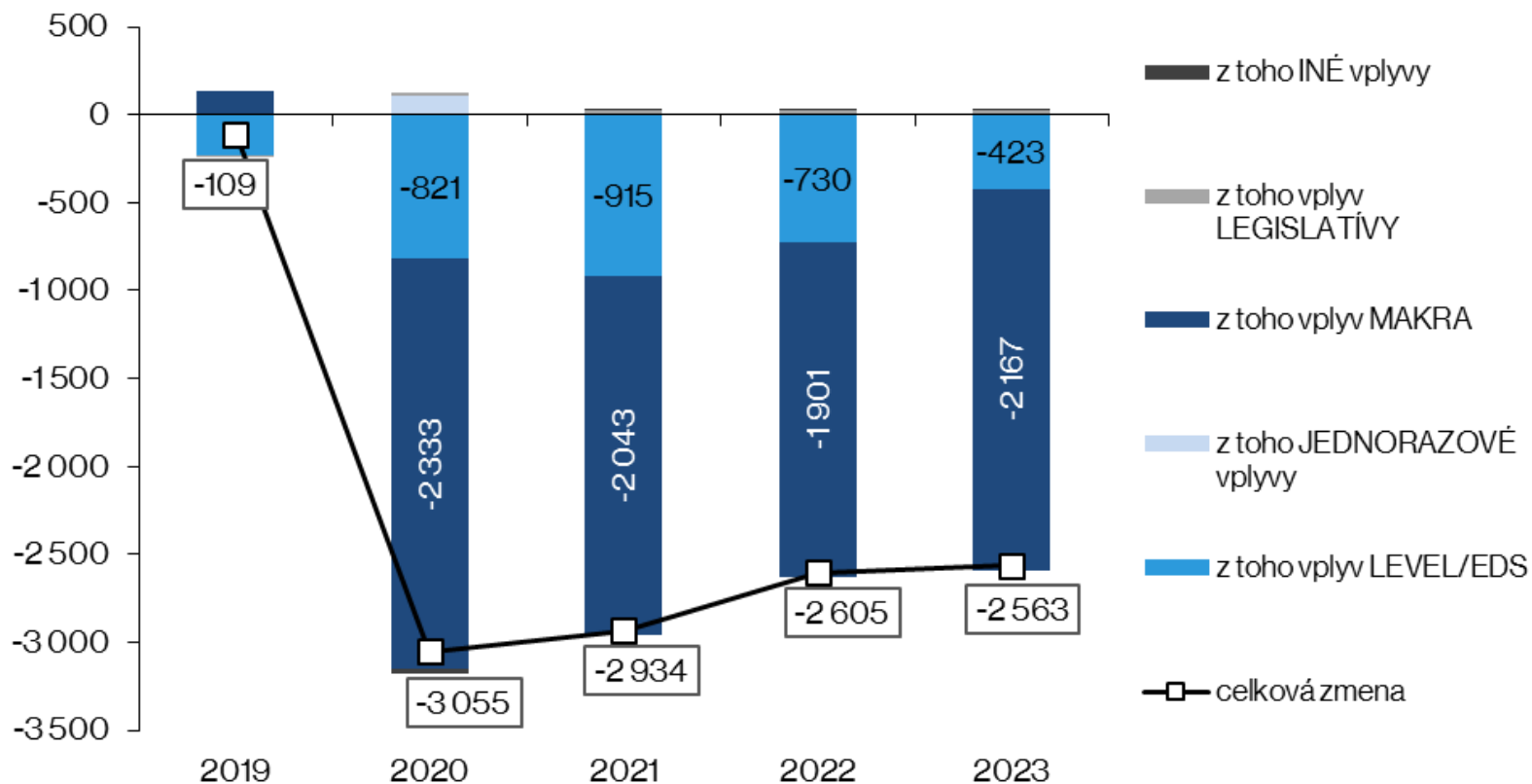
Medziročný pokles príjmov

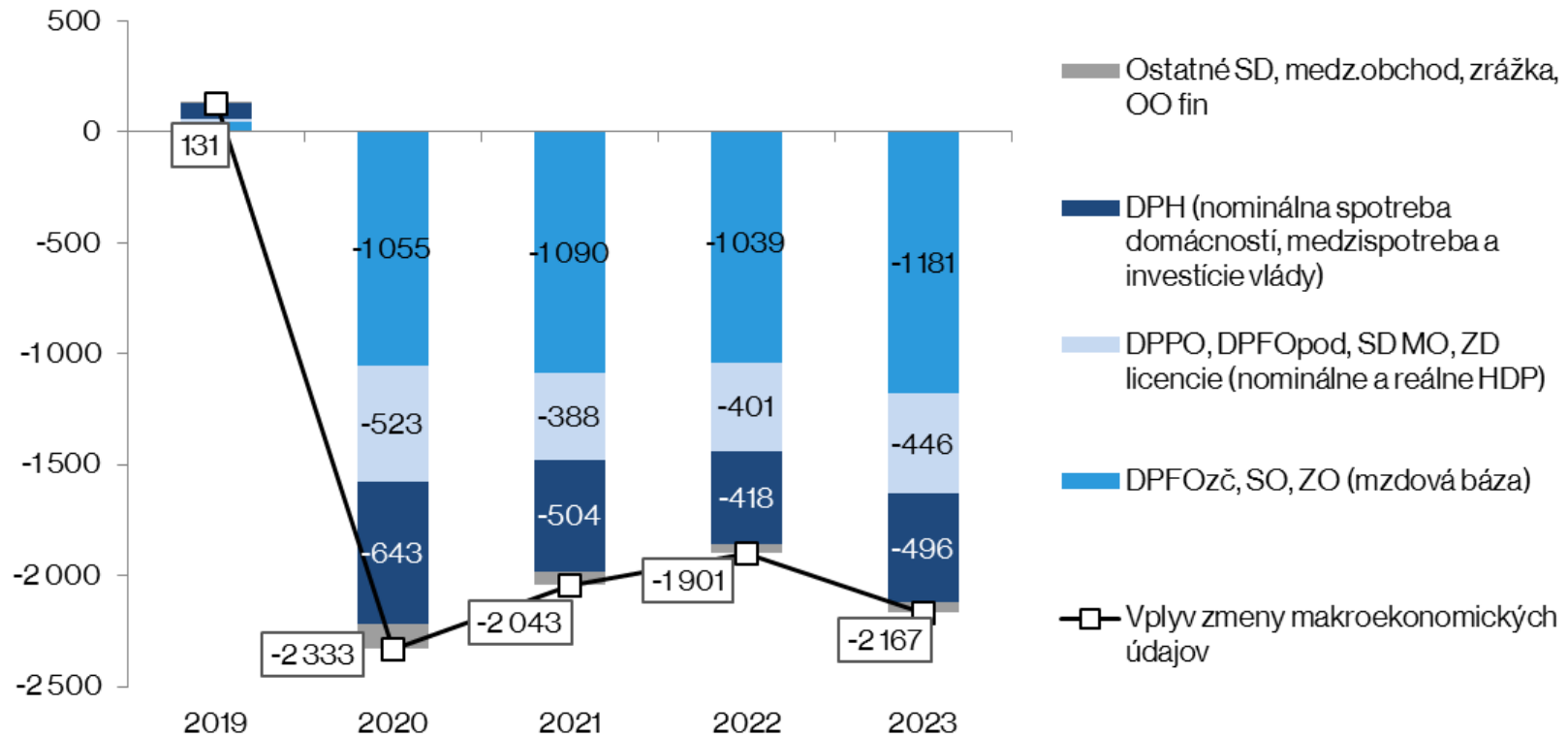
2020: Pokles príjmov oproti februáru 2020

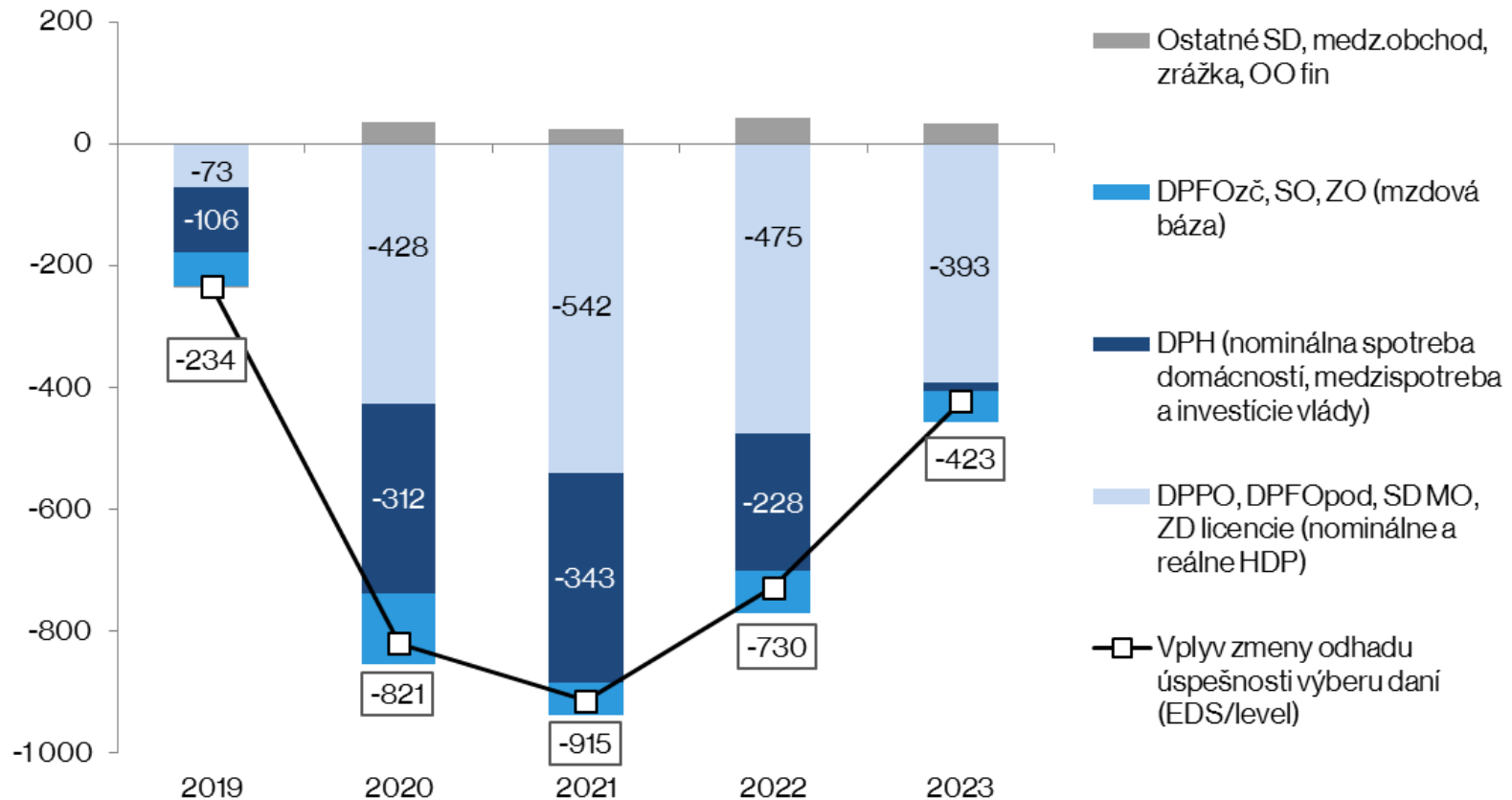
Korona kríza a porovnanie oproti februáru

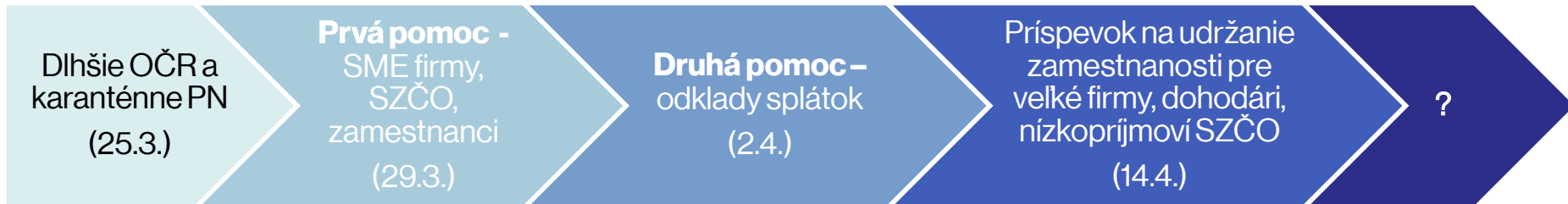
I Makroekonomické predpoklady

Vplyv EDS

I Legislatívne opatrenia

I Prvá pomoc - zapracovanie vo Výboroch

č.	Opatrenie	Zapracovanie	Legislatívny stav
1	Príspevok na udržanie zamestnanosti - 80% hrubej mzdy (zatvorené prevádzky)	✓ zapracované v makre	schválené NRSR
2	Príspevky pre SZČO a zamestnancov podľa poklesu tržieb	✓ zapracované v makre	schválené NRSR
3	Poskytnutie bankových záruk na pôžičky	bez priameho vplyvu na deficit	?
4	Štát pre zamestnancov v karanténe, ktorí čerpajú PN alebo OČR, uhradí 55 % z ich hrubej mzdy - zamestnanci s PN a OČR - ušlé odvody PN a OČR	✓ zapracované v makre	schválené NRSR
5	Odklad platby odvodov za zamestnávateľa pri poklese tržieb o viac ako 40 % - zamestnanci - SZČO	legislatíva s hotovostným vplyvom v rámci 2020	schválené NRSR
6	Odpustenie preddavkov dane z príjmu pri poklese tržieb o viac ako 40 % - daň z príjmov právnických osôb - SZČO	legislatíva s hotovostným vplyvom	lex corona 3 - v procese
7	Možnosť započítania doteraz neuplatnenej daňovej straty (2015-2018)	legislatíva s akruálnym vplyvom	lex corona 3 - v procese

I Kvantifikovateľná daňová legislatíva

- ✓ **Lex corona 1.** → posunutie lehôt, odloženie exekúcií, neplatenie správnych poplatkov, posunutie platenia 2% z daní, atď. (schválené NRSR)
- ✓ **Lex corona 2.** → odklad splátok (schválené NRSR)
- ? **Lex corona 3.** → odpustenie platenia preddavkov na dani z príjmov, vyplácanie preplatiek aj počas pandémie, započítanie strát do daňových priznaní za roky 2015-2018, preddavky na daň z mot. vozidiel

I Nová legislatíva do prognózy

- Hlavná časť opatrení zapracovaných v makroprognóze
  - Príspevky na zamestnanosť a vyššie OČR/PN – vplyv zapracovaný cez makro
- Ostatné daňové opatrenia s vplyvom hlavne na likviditu bez aktuálneho vplyvu → v tabuľke uvedené len ostatné daňové opatrenia s aktuálnym vplyvom
- Odklad daňových priznaní s hotovostným vplyvom v rámci 2020
- Neaktualizujeme väčšinu starej legislatívy, kompletná aktualizácia v júnovom výbore

Vplyvy legislatívy (ESA2010, v mil. eur)	2019	2020	2021	2022	2023
Nová legislatíva	-5	-8	0	0	0
Daň z motorových vozdiel - presun priznaní	-5	5	0	0	0
Odklad kontrol	0	-13	0	0	0
Aktualizovaná legislatíva	0	19	22	25	25
zvýšenie odpočtu R&D na 150 % od 2019 a 200 % od 2020	0	19	22	25	25
Vplyvy legislatívy celkom	-5	-10	22	25	25

Legislatíva NEzapracovaná do prognózy

Akruálne memorandové položky (v mil. eur)	2019	2020	2021	2022	2023
Vplyv memorandových položiek celkom	-43	-70	0	0	0
Odpustenie odvodov (zavreté prevádzky)		-70			
Jednorazový odpis strát za obdobie 2015 až 2018 (max. do výšky 1 mil. eur)	-43				

Hotovostné memorandové položky (v mil. eur)	2020
Vplyv memorandových položiek celkom	-501
Odpustenie odvodov (zavreté prevádzky)	-70
Jednorazový odpis strát za obdobie 2015 až 2018 (max. do výšky 1 mil. eur)	-62
Odpustenie preddavkov na dani z motorových vozidiel	-24
Odpustenie preddavkov na daň z príjmu, ak medzoročný prepad tržieb dosiahol 40%	-346

I Odklad odvodov - legislatíva

- Posunutie soc. a zdrav. odvodov z marca na júl, predĺženie možné cez nariadenie vlády
- **Záber:** Platné pre zamestnávateľov a SZČO pri poklese tržieb/príjmov o viac ako 40 % oproti aktuálnemu mesiacu z minulého roku
  - Nepravidelné tržby: oproti priemeru 2019 a výnimky keď je nový subjekt
- **Predpoklad:** odvody sa budú odkladať z marca, apríla a mája (t.z. na júl, august a september)
- **Riziko likvidity:** ak nemajú likviditu teraz, nebudú ju mať ani v júli keď by mali zaplatiť 2x odvody

I Odvody: odklad, prerušenie, odpustenie

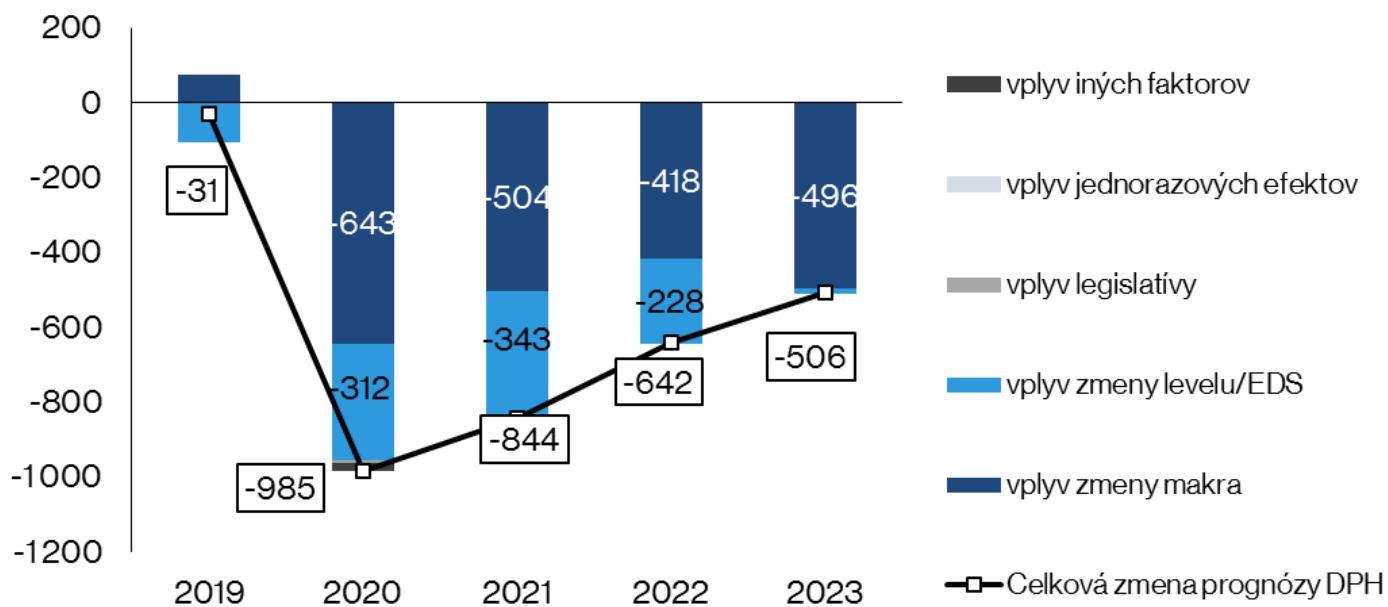
Tri opatrenia na odvody:

- 1. Odklad odvodov pre SZČO/firmy s poklesom tržieb o 40%** (cash legislatíva s vplyvom na 1 rok)
- 2. Prerušenie živnosti na minimálne 1 mesiac** ako alternatíva pre najviac postihnuté SZČO – schválená legislatíva
  - Počas prerušenia zaniká:
    - povinnosť platiť odvody za daný mesiac = akruálny výpadok príjmov
    - nárok na príspevok pre SZČO podľa poklesu tržieb
  - Riziko optimalizácie a neskoršie fakturovanie činnosti
- 3. Odpustenie platenia odvodov (memorandová legislatíva)**
  - Odvody zamestnávateľa/SZČO
  - Len pre povinne zatvorené prevádzky (nariadenie ÚVZ)
  - Predpoklad sektorov so 100% poklesom + časť maloobchodu

Prognóza hlavných daní a odvodov

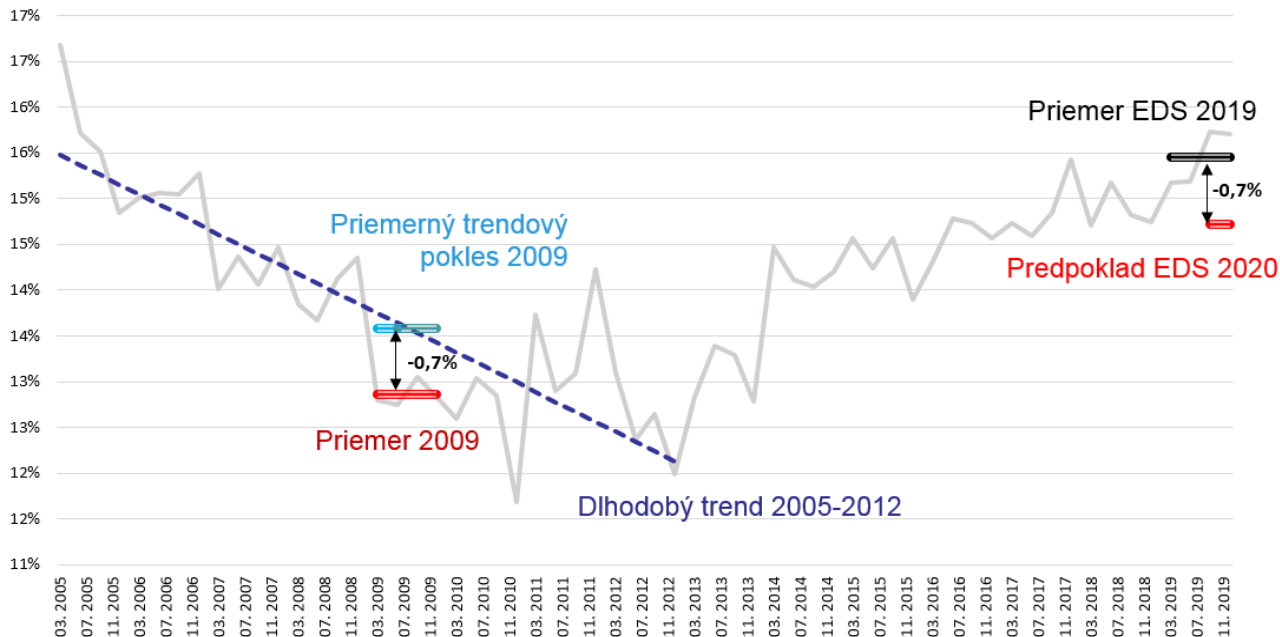
I DPH

- 2020 ovplyvnená výpadkom domácej spotreby investícií a poklesom EDS
- 2021 – EDS na úrovni 2020 14,72 % kopírujeme trend z 2009
- Postupný návrat EDS na priemer 2019 → 2022 15 % a 2023 15,45 %

DPH – Predpoklad zmeny EDS

- **Kríza 2009:**
  - Makrozákadňa sa neprepadla, aj keď sa významne spomalil rast
  - Pokles výnosu na DPH spôsobený najmä poklesom EDS
- **Baseline scenár:** EDS sa prepadne okolo -0,7 p.b. z 15,4 % na 14,7 %
- Očakávaná EDS pre účely prognózy 14,7 %, EDS sa tak dostane na úroveň 2018
  - Očistenie o vplyv trendu a pokles z krízy 2009
  - Právna neistota – odklad platieb, zmena správania daňových subjektov kvôli odkladu kontrol, zväčšenie nezaznamenatej ekonomiky

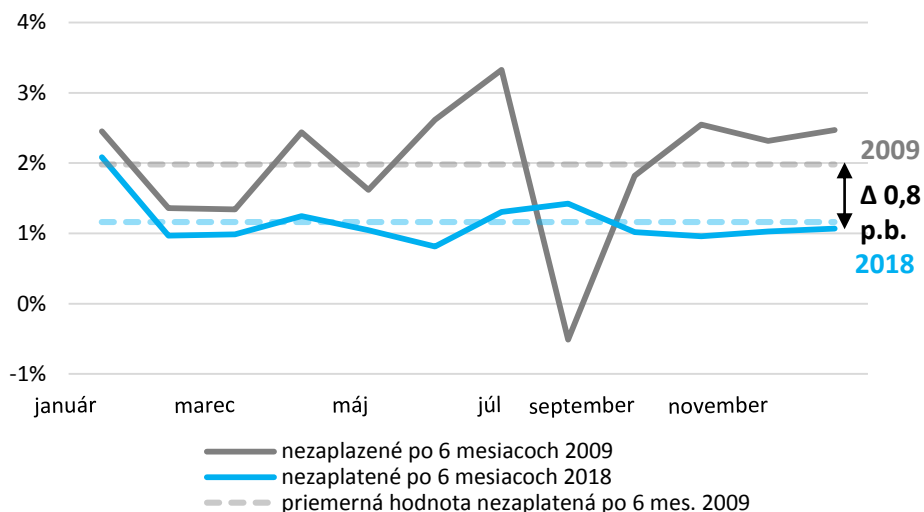

DPH – Platobná disciplína

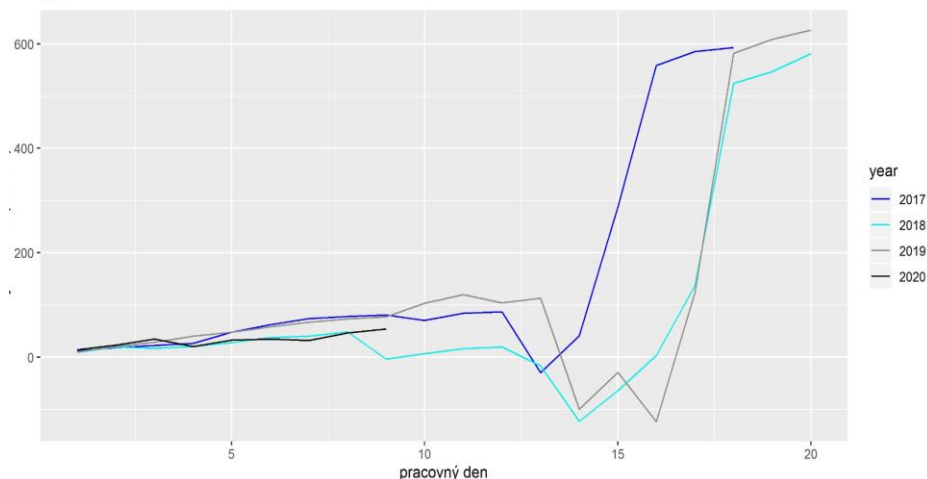
- Možné zhoršenie platobnej disciplíny ako riziko → v 2008 aj 2009 omeškania platieb po 6 mesiacov okolo 2 %, v roku 2018 len okolo 1 %
- Riziko budeme monitorovať v priebehu roka, zatiaľ bez vplyvu na prognózu
- Polemika o možnosti odloženia platieb DPH bez sankcií mohla odradiť marcové platby
  - Podnikatelia priznali, ale nezaplatili v marci 43 mil. eur, z toho 9 mil. eur prišlo oneskorene v apríli = cca. 34 mil. eur

Včasnosť platenia DPH (vlastná daňová povinnosť)

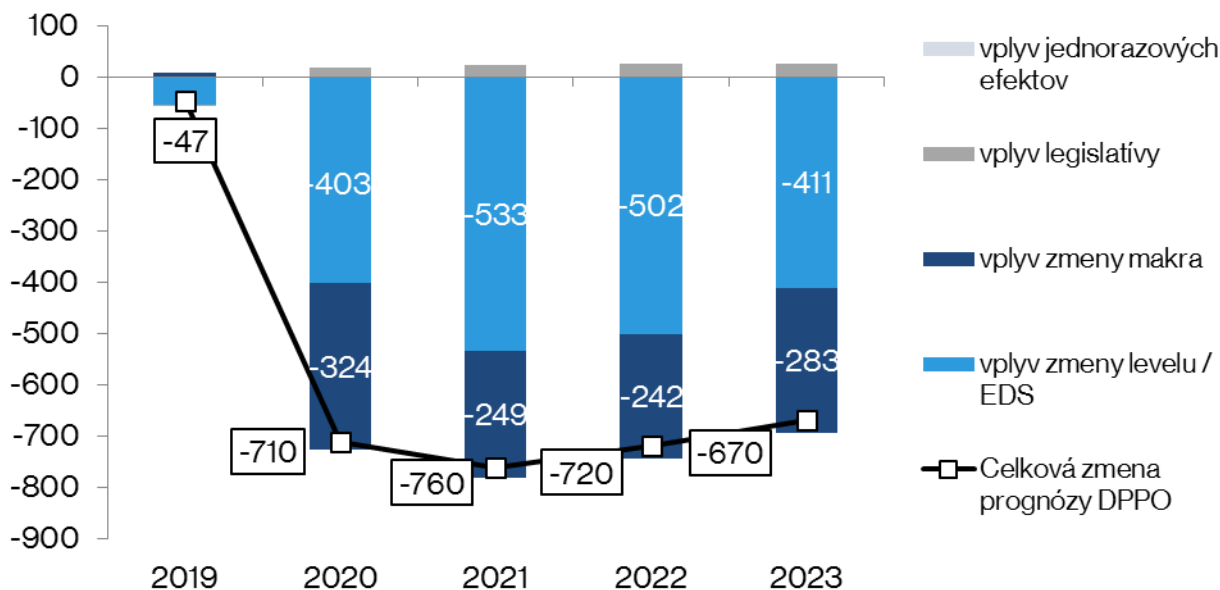
Hotovostné plnenie DPH k 15.4. na úrovni 2018

Vývoj vynosu počas apríla (data za 9 prac. den)
DPH

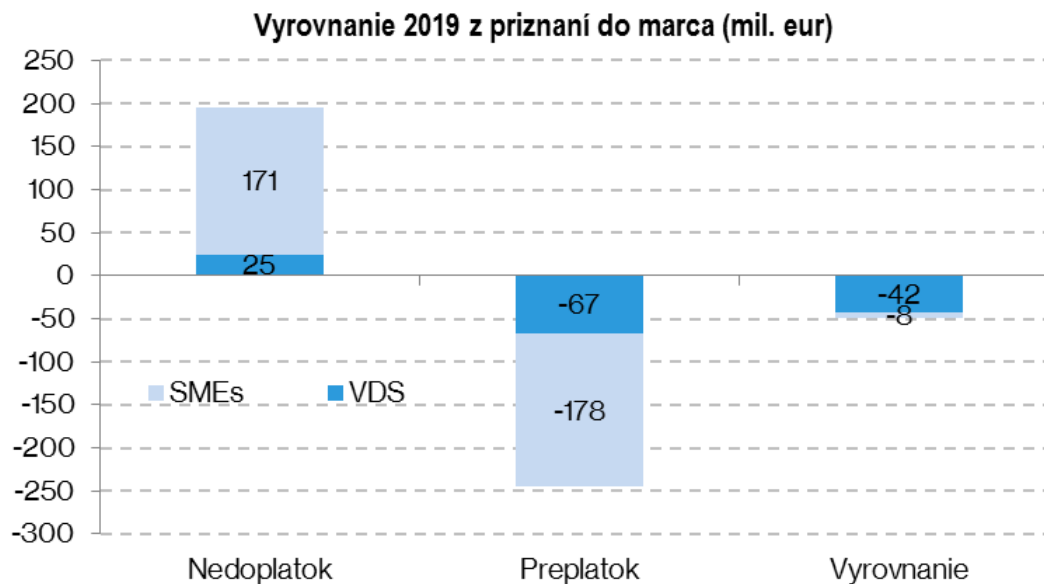
DPPO

- 2020: Do prognózy premietame výraznejší výpadok (-710 mil. eur, 0,8 % HDP) ako by indikoval baseline scenár
- 2021: zlepšenie makra, ale EDS nižšia kvôli umorovaniu strát
  - Inšpirácia z 2010, ktorý upravujeme na aktuálnu legislatívu odpisu strát (max. do výšky 50 % základu dane)
- 2022-2023: rasty v súlade s makrozákladňou

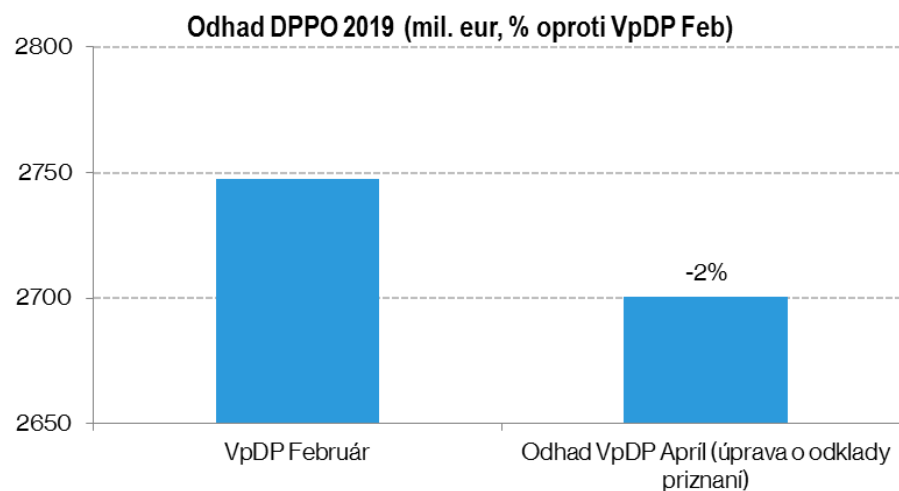
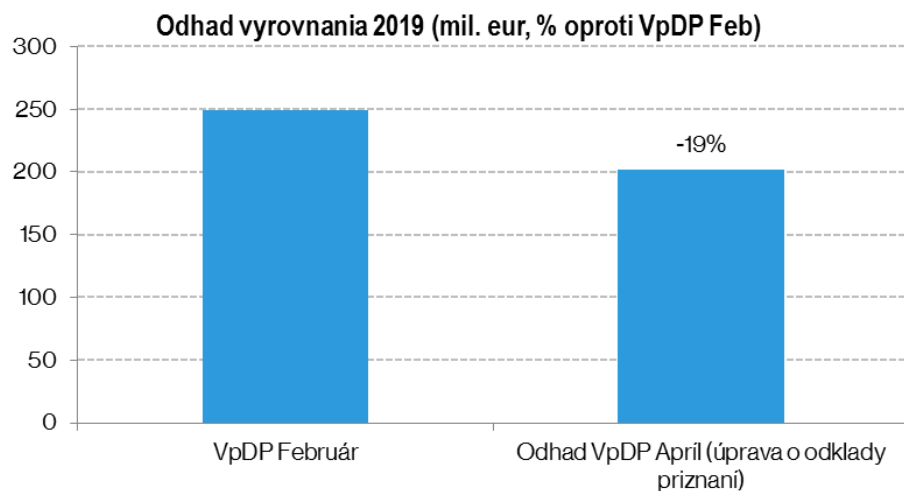
I DPPO 2019 – Menej priznaní do marca

- **Zvýšené množstvo odkladov daňových priznaní do júna kvôli nedostatku likvidity**
- Podalo 112 tis. subjektov - cca 80 % zo zvyčajného počtu okolo 140 tis. firiem, ktoré zvykli podávať do konca marca
- Priznania obsahujú približne 30 % daňovej povinnosti zo zvyčajného objemu okolo 50 %

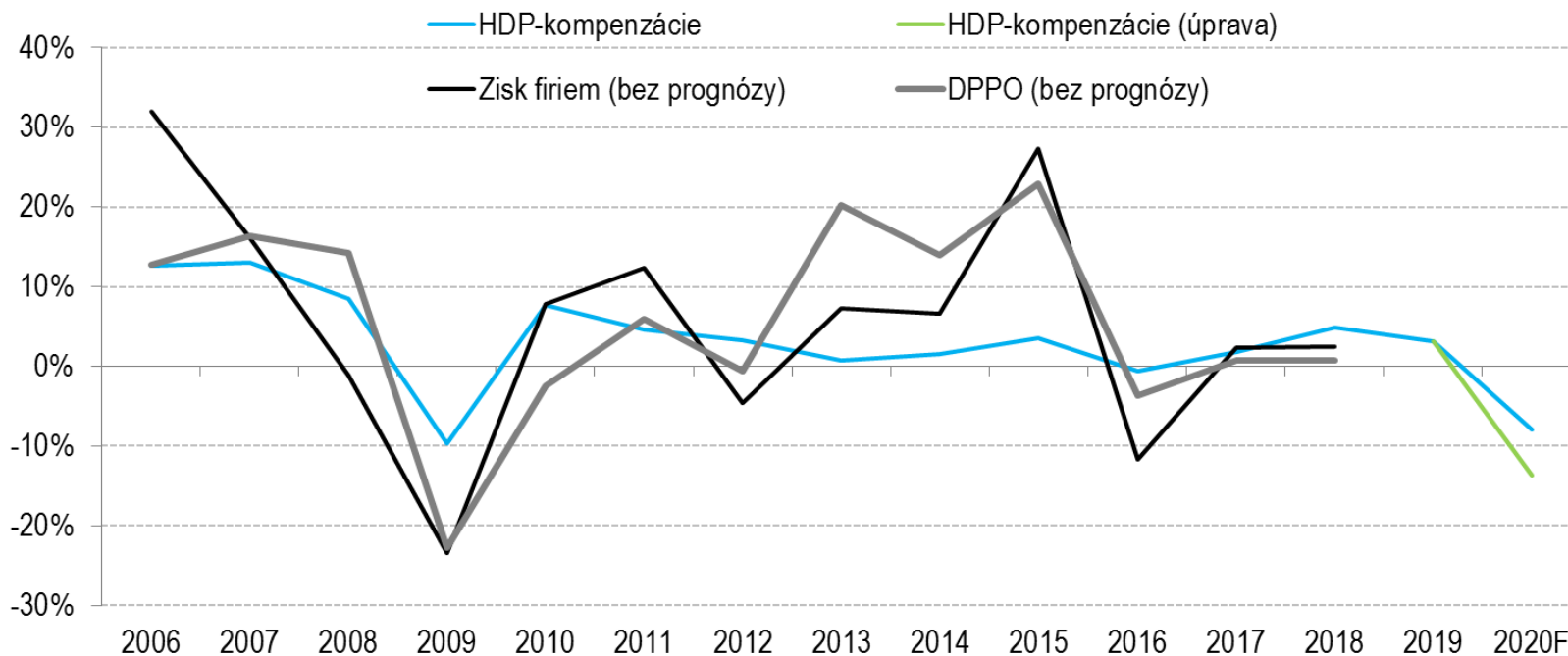
I DPPO 2019 – Nižšie vyrovnanie dane

- **Odhad vyrovnania za rok 2019 znižujeme o 19 % a celkový odhad zaplatenej dane o 2 %** na základe doteraz podaných daňových priznaní upravených o odklady priznaní do júna a septembra
  - Pre odhad **vyrovnania 2019** aplikujeme priemerný objem nedoplatkov/preplatiek pripadajúci na jednu firmu na základe historického vývoja (2014-2018)
- **Riziko prognózy** – motivácia subjektov optimalizovať kvôli zvýšeniu likvidity

DPPO 2020

- Aký hlboký bude prepád ziskov na rok 2020?
- Dostupné dáta za 1Q 2020 neobsahujú súčasný pokles ekonomickej aktivity
- Historický vývoj indikuje, že makrozákladňa nie je natoľko procyklická ako ziskovosť firiem → hlbší prepád korporátnych príjmov
- Oživenie rastu zaplatenej dane v roku 2021 bude pomalšie ako rast makrozákladne kvôli odpisu strát

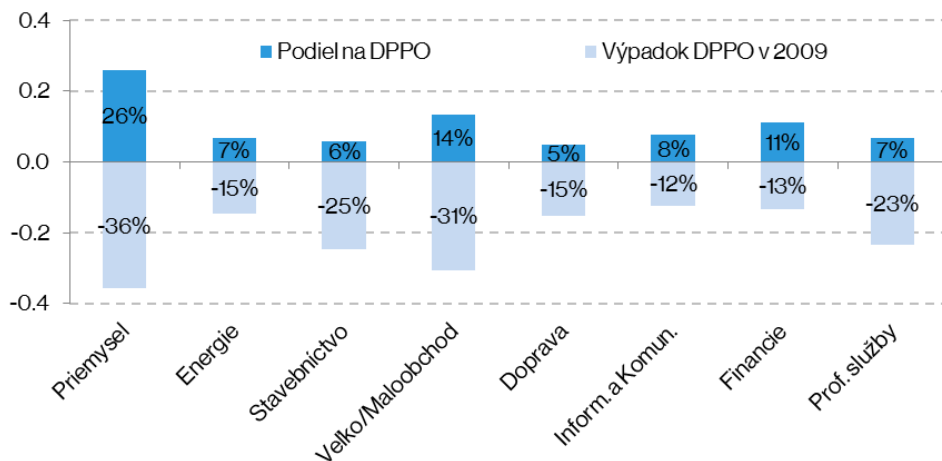

DPPO 2020 – Sektorová analýza

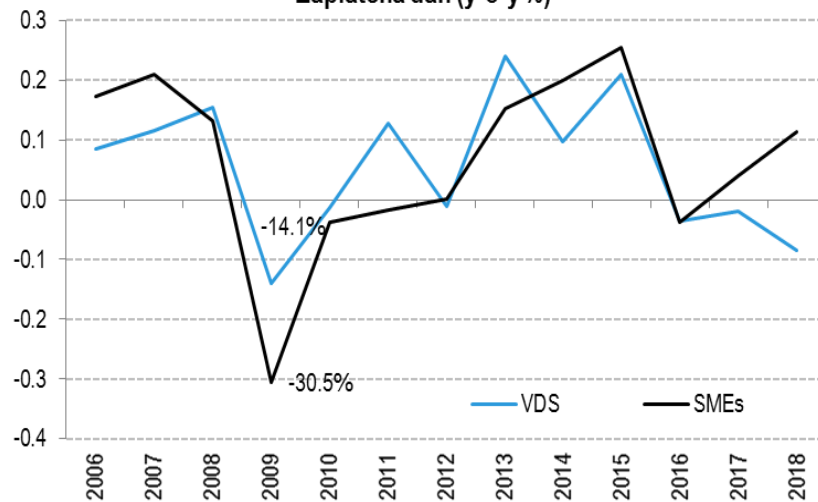
Kríza 2009:

- Príjmy DPPO v najväčších sektoroch v roku 2009 klesli viac ako o 15 %
  - Upravený baseline scenár indikuje pokles makrozákladne o 13,7 %
- Malé a stredné podniky sú citlivé na spomalenie ekonomickej aktivity → v roku 2009 sa SMEs prepadli o 30 % resp. 300 mil. eur.
- This time is different:** V roku 2009 nemalo Slovensko výraznejšie korporátne príjmy od automobiliek kvôli daňovým prázdninám. Samotný výpadok automobiliek by viedol k poklesu príjmov okolo -130 mil. eur.

Sektory ekonomiky s podielom na DPPO ≥ 5 %

Zaplatená daň (y-o-y %)

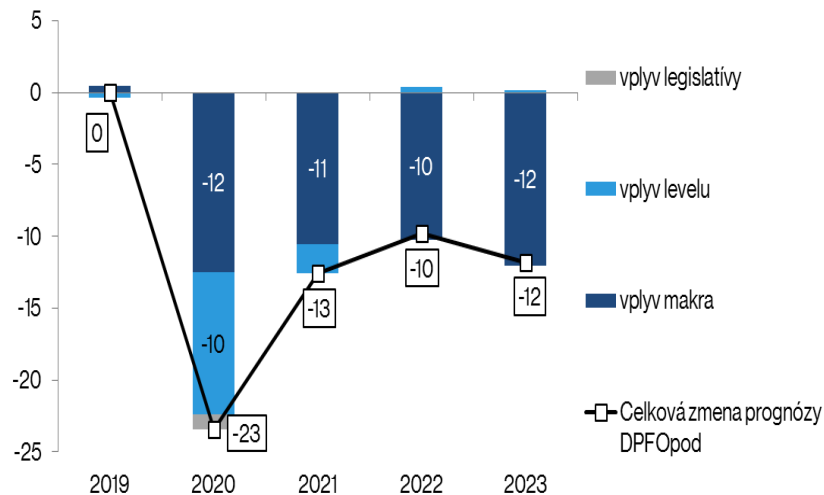
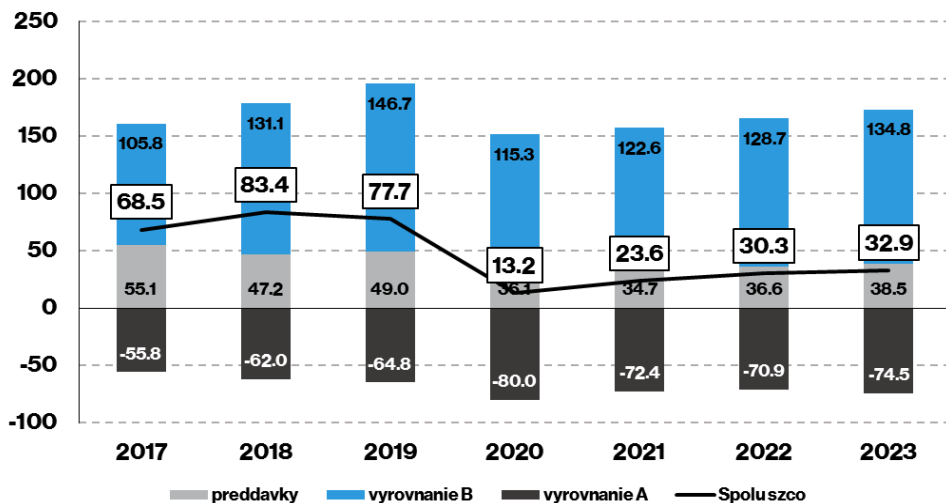

DPFO – podnikanie (SZČO)

2020: Pokles od 23 mil. eur

- Za pomoci matice poklesu boli identifikovaní SZČO, ktorých príjmy by mohli poklesnúť
- Scenáre uvažujú o výpadku príjmov u ohrozených SZČO počas 2, 3 a 4 mesiacov → baseline 2 mesiace
- Vyrovnanie A (za zamestnancov) znižujú výnos dane

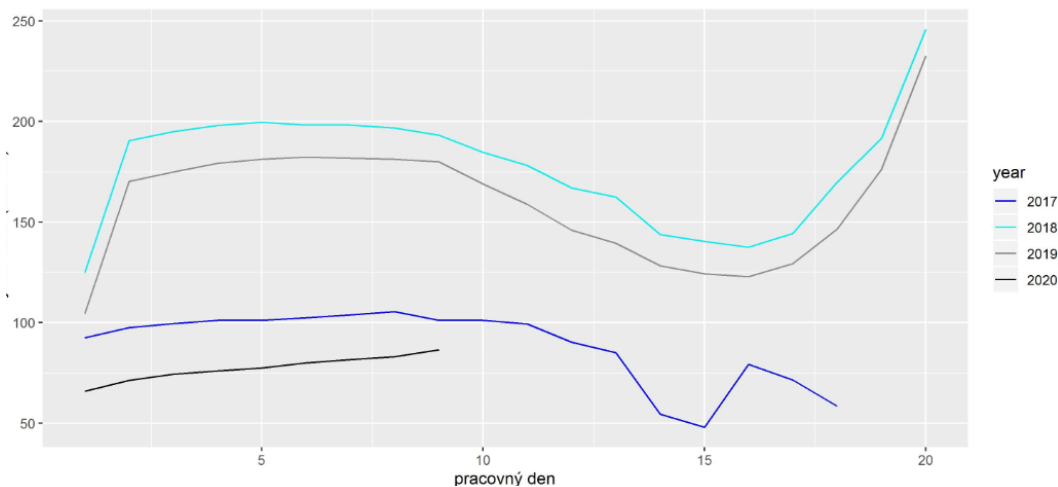
2021-2023: Výnos bol rozdelený na jednotlivé zložky (preddavky, vyrovnanie A a B), ktoré boli prognózované osobitne

Podnikanie cashové plnenie

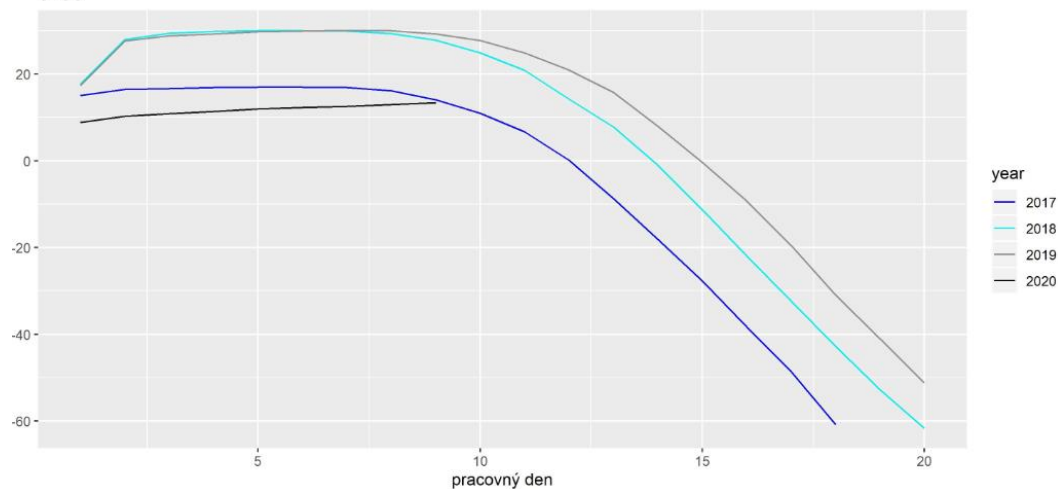
Vyvoj vynosu počas apríla (data za 9 prac. den)

DPPO

Vyvoj vynosu počas apríla (data za 9 prac. den)

SZCO

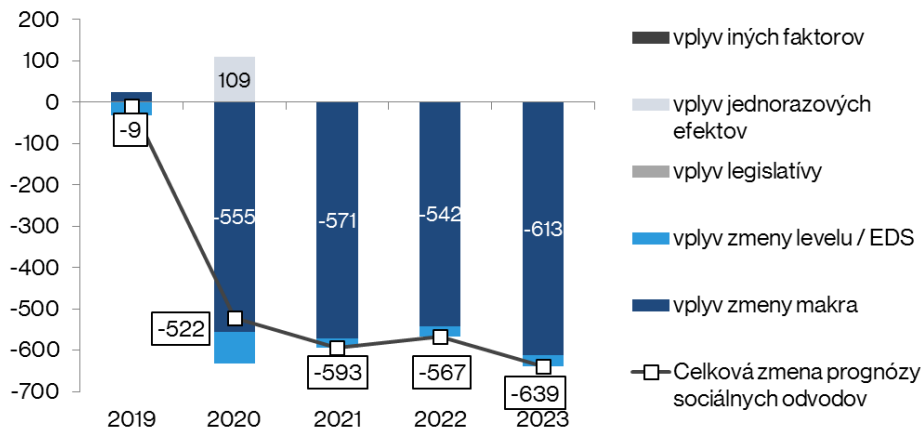
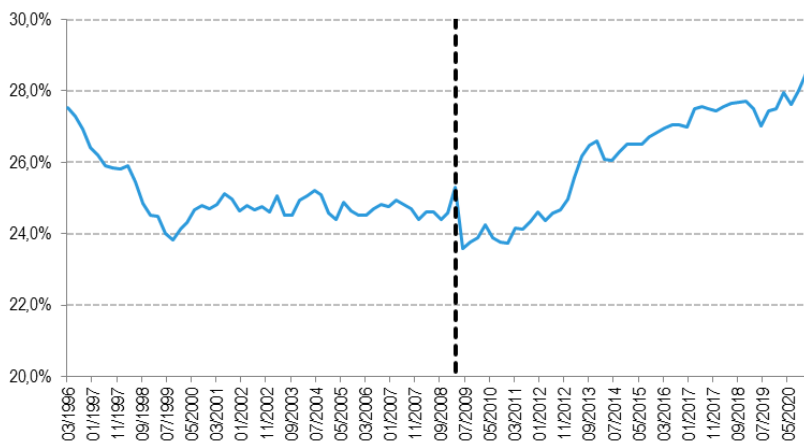
I Zdaňovanie práce

I Sociálne odvody

2020-2023: pokles 520-640 mil. v baseline, scenáre až nad 1 000 mil. eur

- Hlavný kanál prepadu cez trh práce
- EDS stabilná aj počas krízy, predpoklad nižšieho dlžného, ktoré v kríze nebude doplácané
- Riziko legislatívy:
  - posun platenia odvodov bez akruálneho výpadku (legislatíva predpokladá len posun z marca na júl)
  - Odklad odvodov pre zatvorené prevádzky (ešte neschválené)
- One-off príjmy z oddlženia nemocníc

Historická EDS stabilná počas krízy

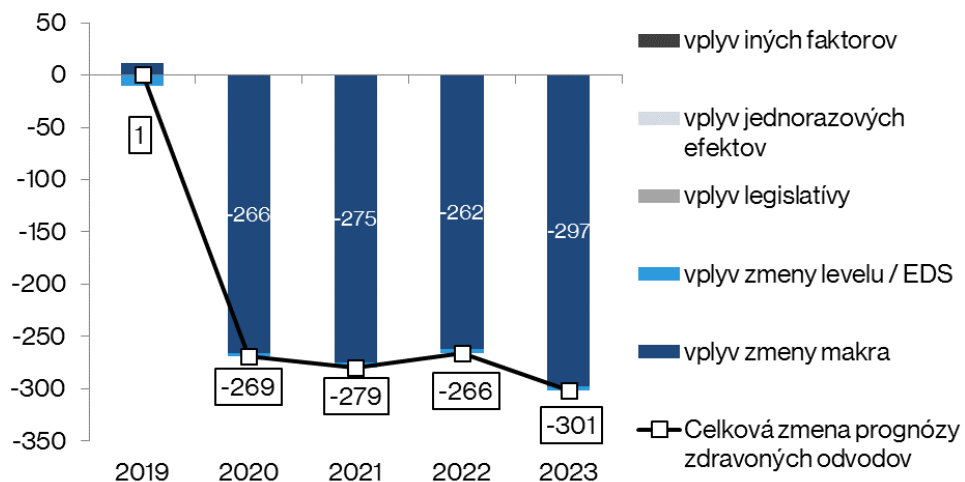
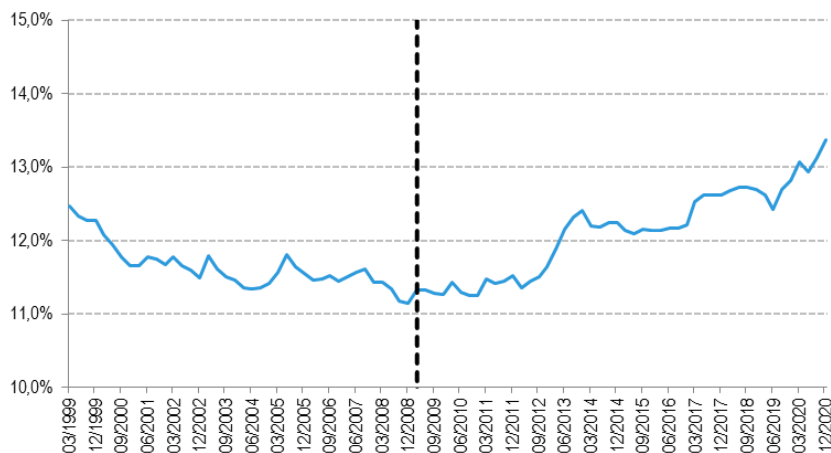

I Zdravotné odvody

2020-2023: výpadok od 270 do 300 mil., scenáre nad 500 mil. eur

- Vplyv len cez trh práce, žiadne dodatočné zmeny elasticity
- Riziko legislatívy rovnaké ako pri soc. odvodoch:
  - posun odvodov bez akruálneho výpadku + odklad odvodov pre povinne zavreté prevádzky

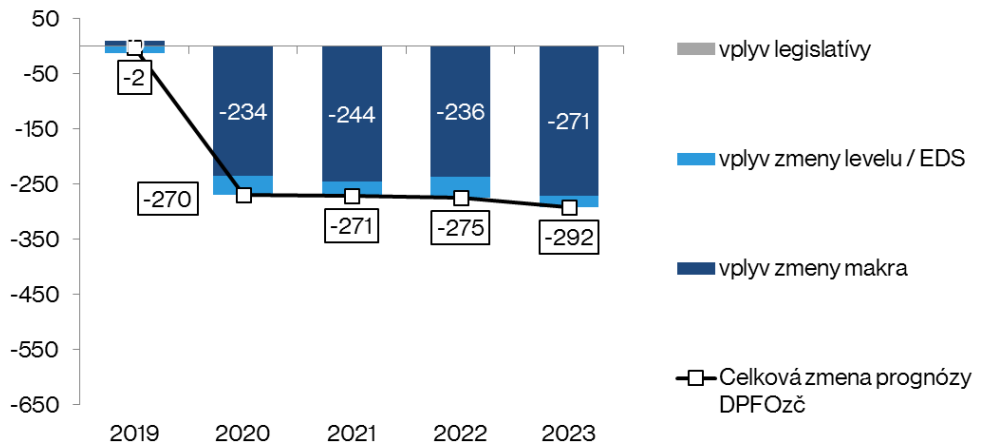
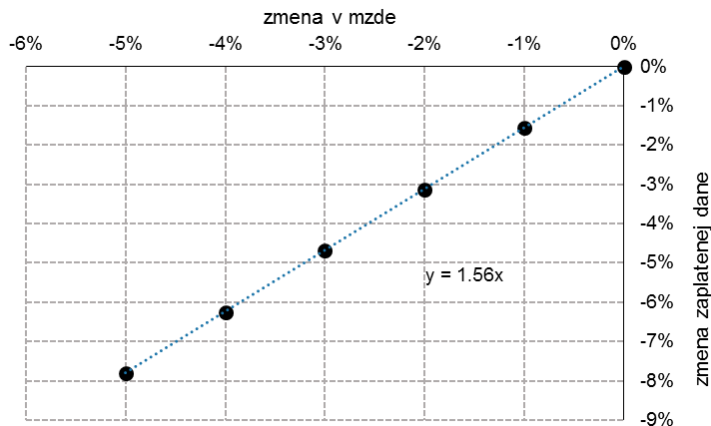
EDS – Zdravotné odvody

I DPFO – závislá činnosť

- **2020: výpadok 270 mil. eur**
- **2021–2023: pokles 271 až 292 mil. eur**
- Vplyv krízy cez trh práce
- Zmena v zamestnanosti sa prenáša bez úprav, zmeny v mzdách sú odhadnuté cez pomer zaplatenej dane voči zmene v mzdách
  - mikrodátová simulácia zmeny 1%, 2% a 3% zmenu v mzde
- Opatrenia pôsobia zmenu v mesačnej prognóze (posunutie asignácie)

Vzťah zmeny mzdy a dane

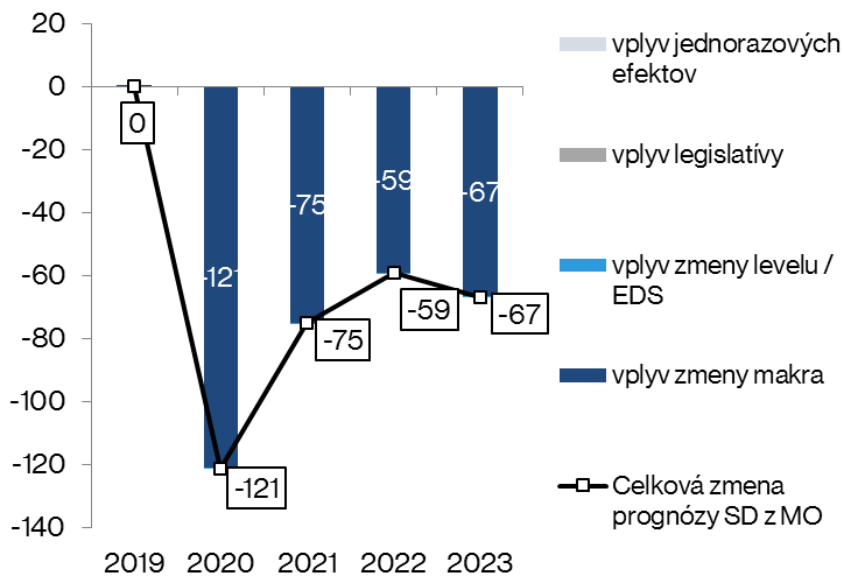

I Spotrebné dane

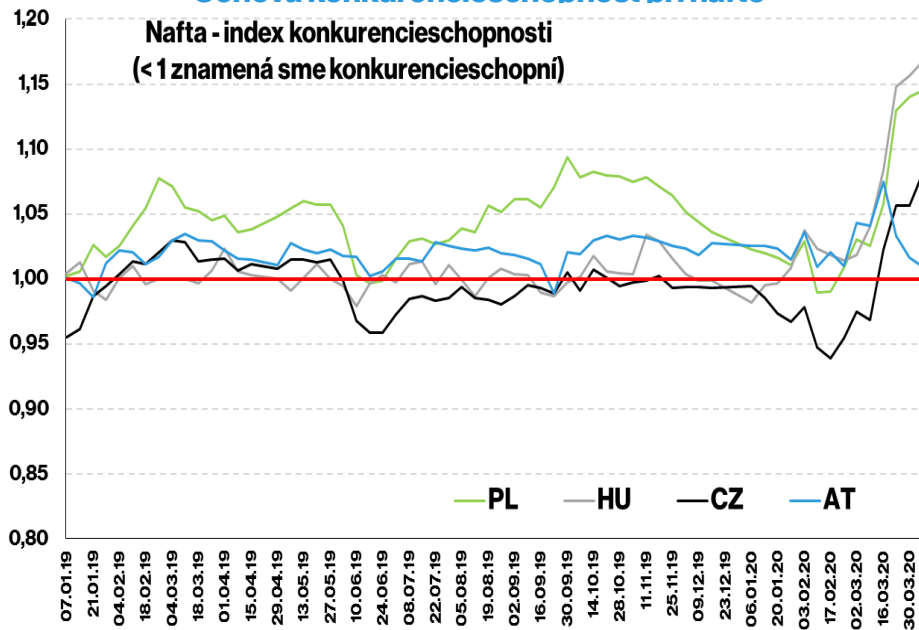
Spotrebné dane – minerálne oleje

- **Minerálne oleje** → jazdí sa menej, výnos v 2020 poklesne o 9 % oproti februáru
- Na mesačnom plnení predpoklad cca. -20% pre mesiace apríl a máj oproti minulej prognóze
- **Dodatočné riziko** → cenová konkurencieschopnosť sa zhoršila kvôli výmenným kurzom

Zmena prognózy oproti februáru

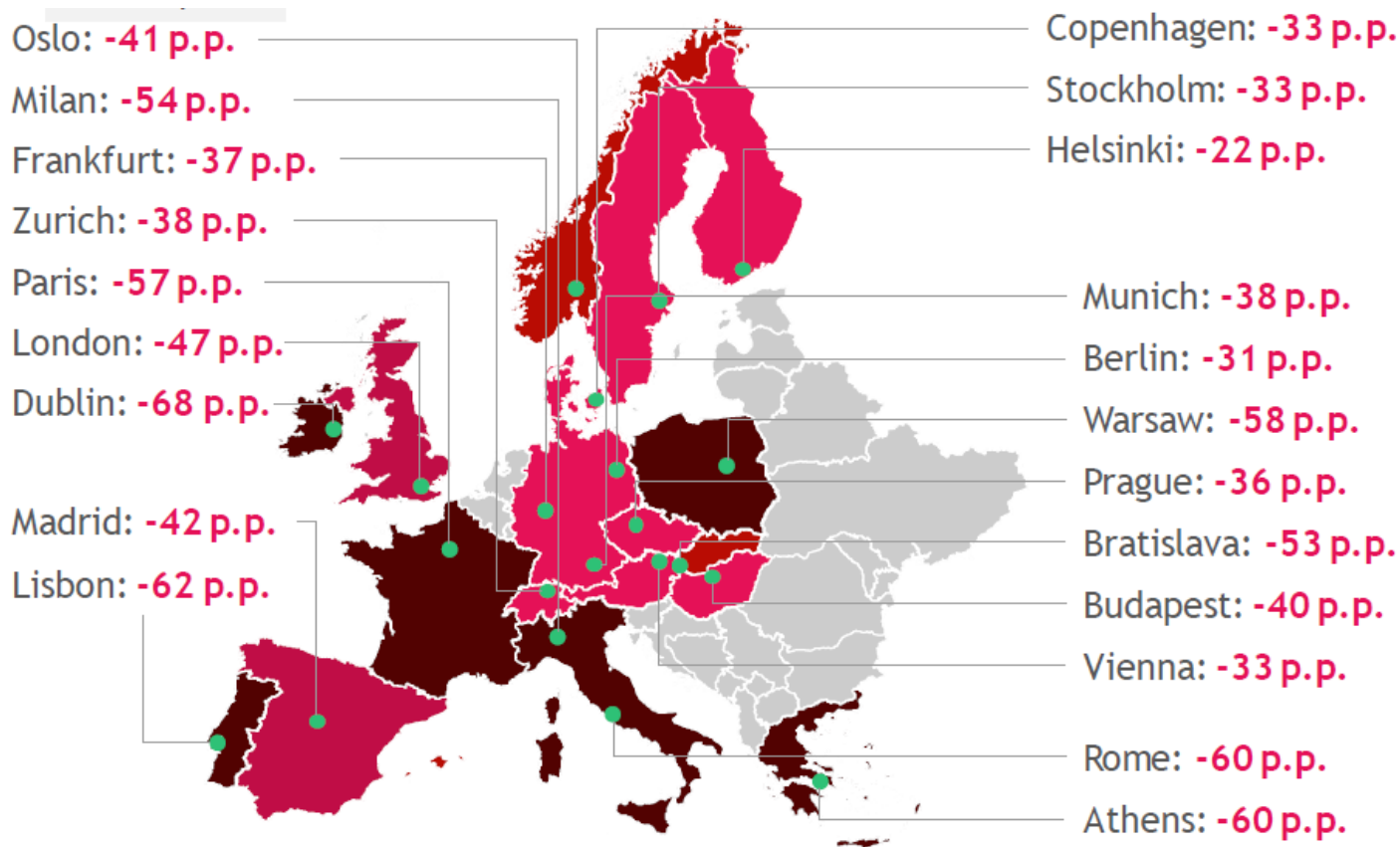

Cenová konkurencieschopnosť pri naftě

I Dopravné dáta ukazujú spomalenie mobility

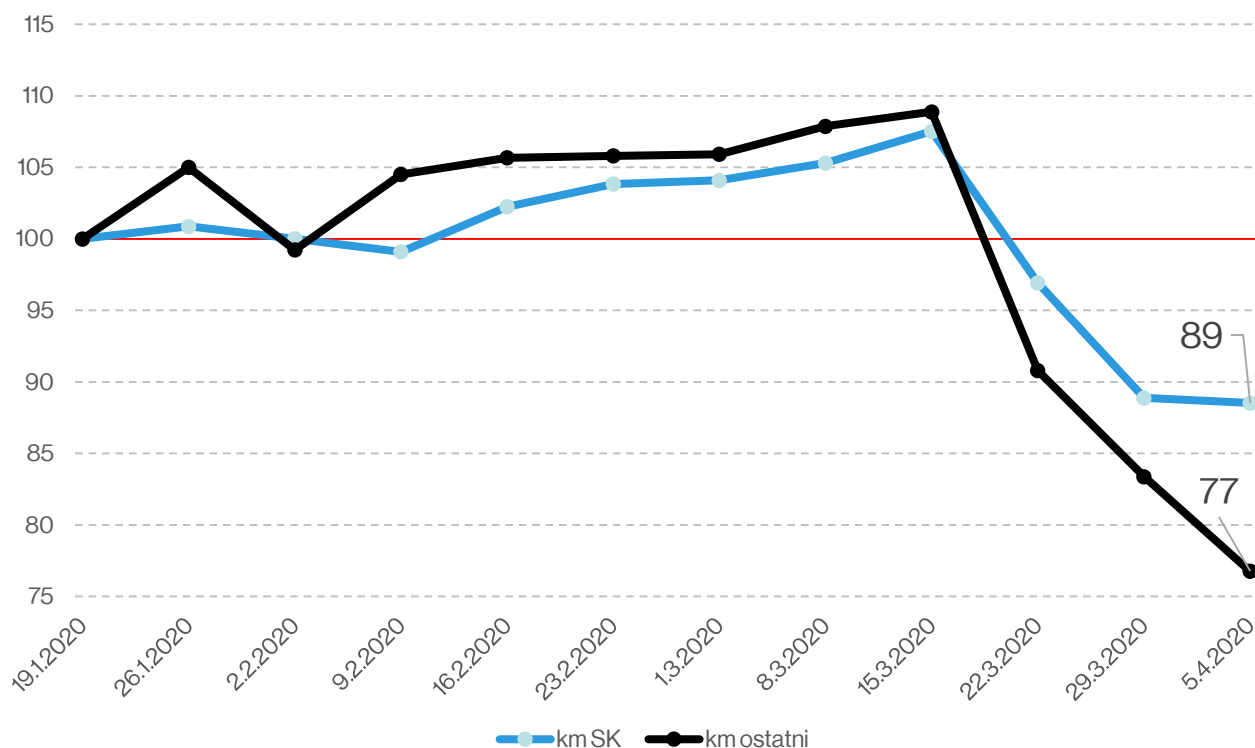
Priemerná zmena dopravného indexu v hlavných mestách pre pracovné dni v týždni 23-27.3.2020

Zdroj: TomTom Traffic Index, BCG

Jazdí sa menej, menej sa aj tankuje

Prejazdené km v autodoprave (100 = 19.1.)

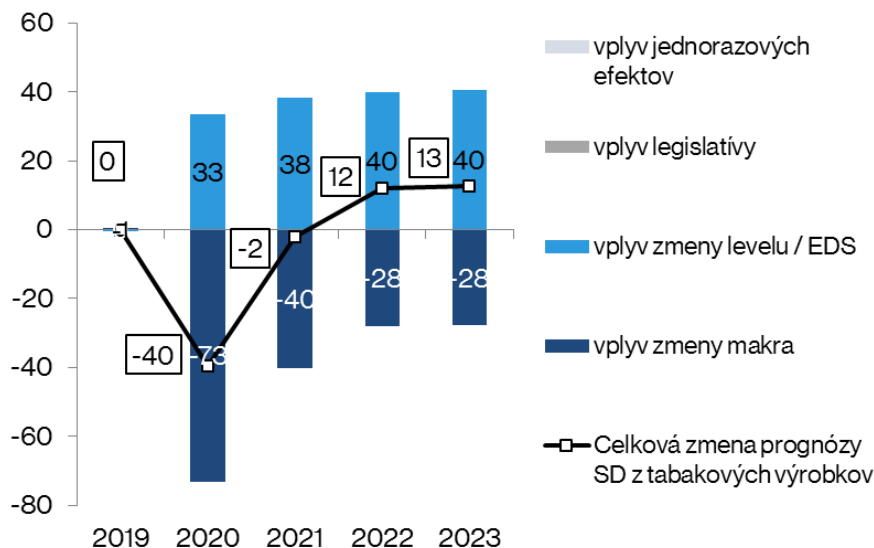
Zdroj: Skytoll

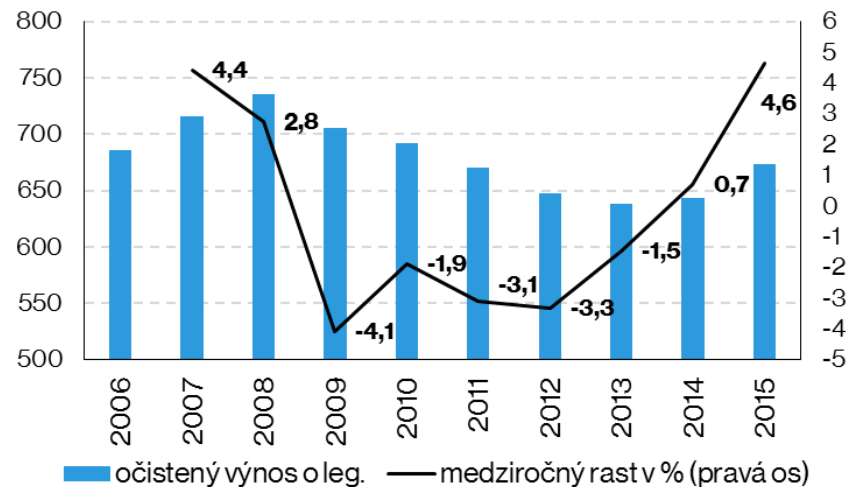
Aj v karanténe sa fajčí

- Prijmy z tabakových výrobkov boli v kríze pomerne stabilné, v roku 2009 klesli o 4,1 %
- Kvôli nižšej elasticite pri tabaku očakávame menší pokles ako indikuje makro
- **2020-2023:** premietame polovicu makra, výnos v 2020 poklesne o 5,1 % oproti februáru

Zmena prognózy oproti februáru

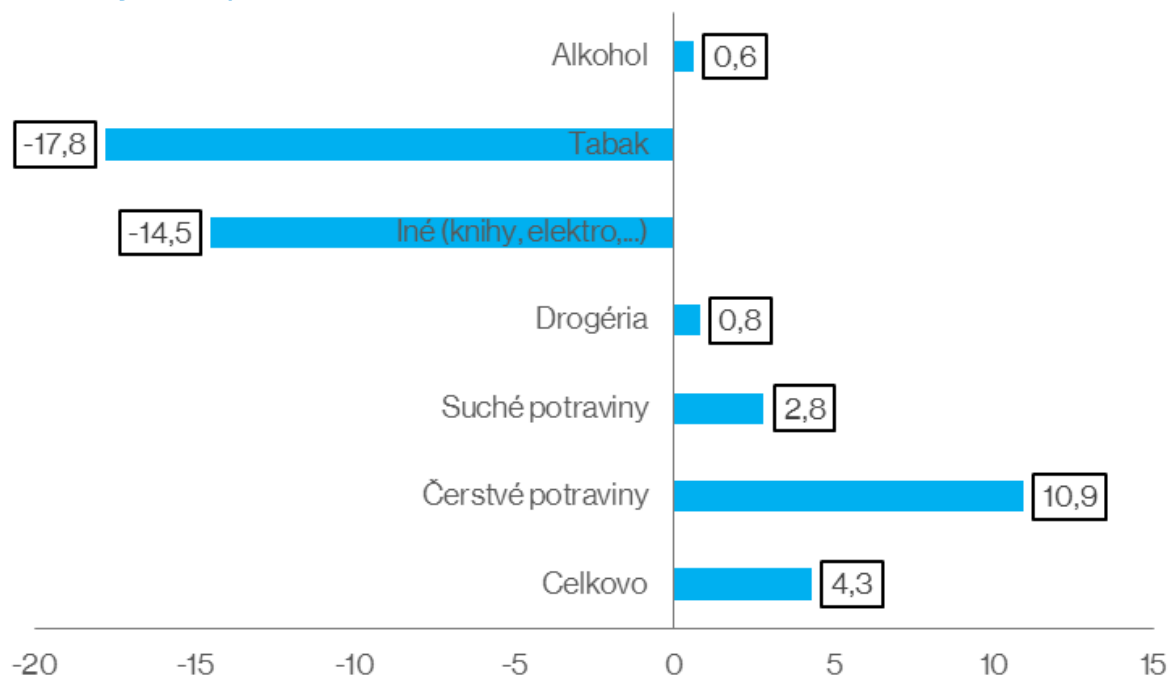

Výnos SD z tabakových výrobkov (v mil. eur)

I Zmeny v nákupných trendoch

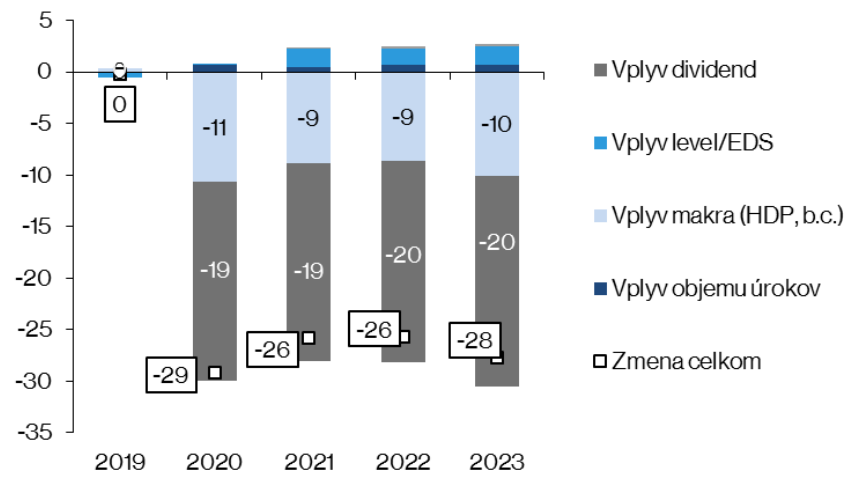
Medziročná % zmena tržieb vo vybraných maloobchodných reťazcoch
(za 14. týždeň, pred veľkou nocou)

Zdroj: Nielsen Slovakia

I Daň vyberaná zrážkou

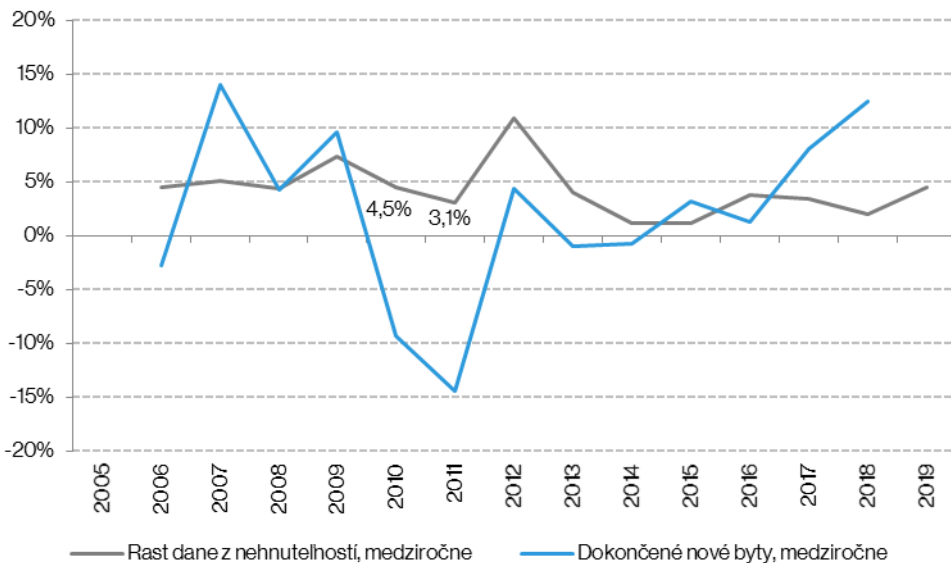
- **Baseline prognóza: pokles o 26 až 29 mil.**
  - (+) aktualizácia vplyvu úrokov a vkladov
  - (-) vplyv HDP
  - (-) dividendy – polovičný výpadok z očakávaných platieb od apríla do konca roka, okrem vybraných subjektov (IT sektor)
  - Pozitívne riziko kvôli väčšiemu objemu dlhopisov na ďalšie roky (QE)

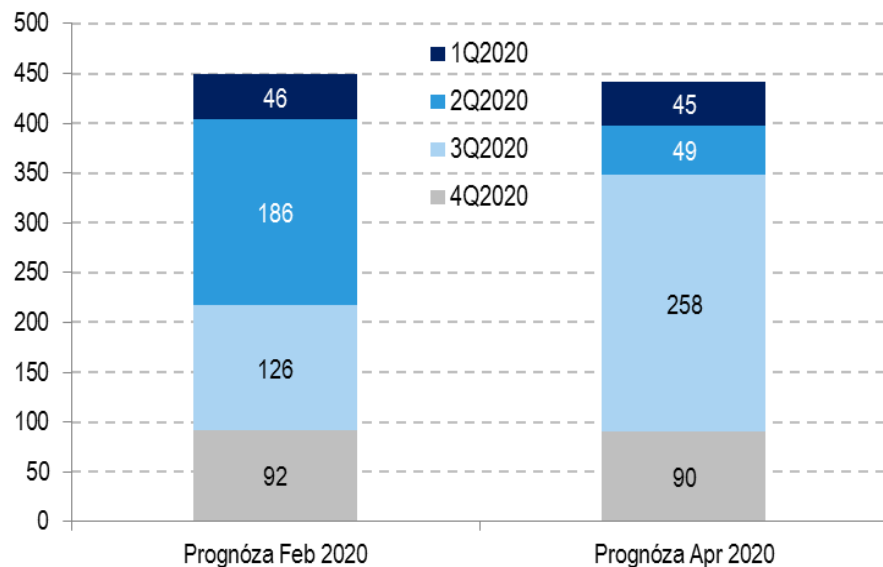
Daň z nehnuteľností

- **2020:** Korona spôsobí oneskorenie doručovania výmerov o cca 3 týždne (presun z Q2 na Q3)
- **2021:** Rast podľa makrozákladne
- **2022:** Makrozákladňa (HDP-2) by viedla k negatívnemu rastu
  - Pokles rastu na základe dlhodobého priemeru vývoja HDP a výnosu (rast 1,4%)
- **2023:** Dobehtutie zameškaného rastu z obdobia krízy plus posunuté projekty z 2022

Rast dane vs. počet nových bytov

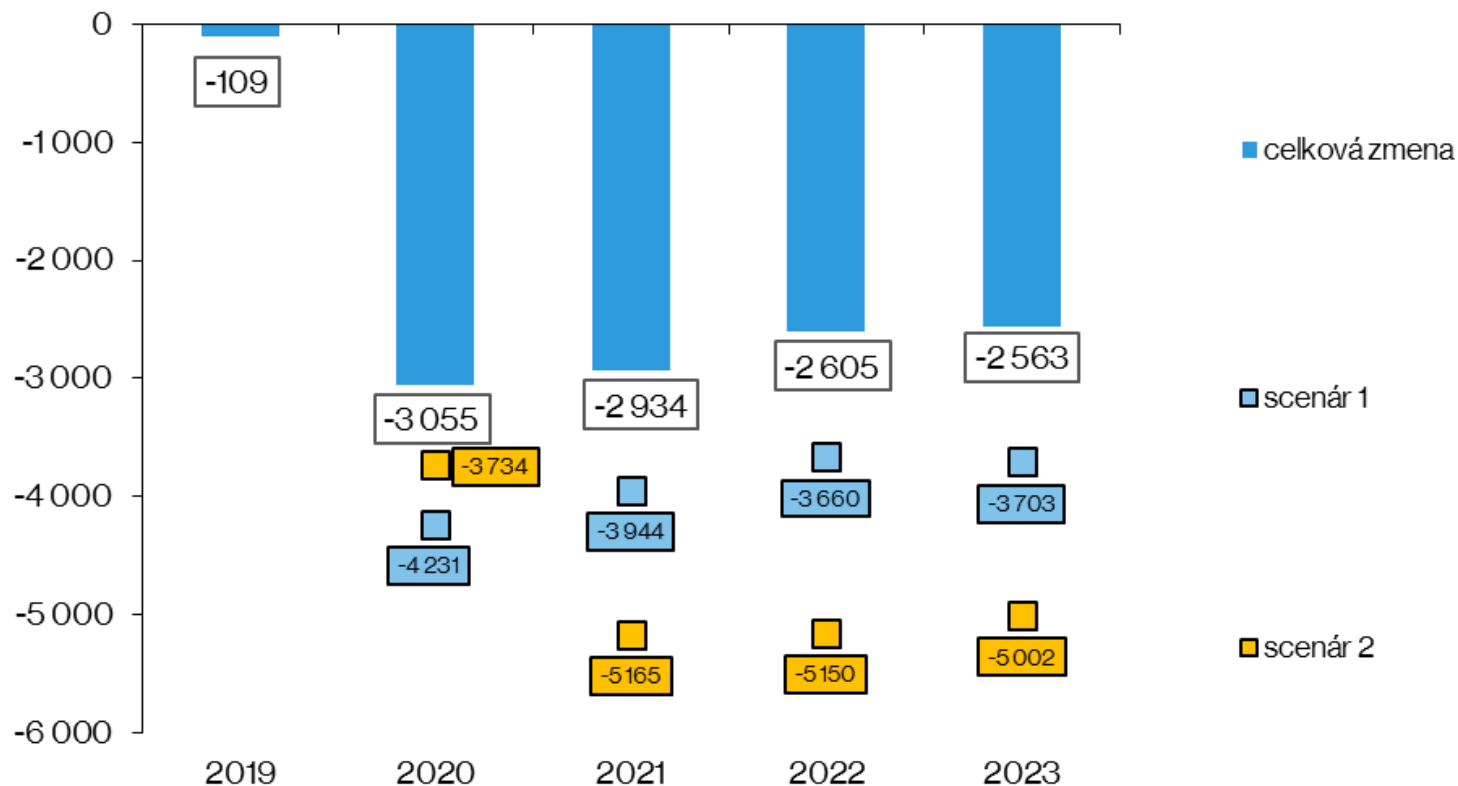

Úprava prognózy na 2020 (mil. eur)

I Alternatívne scenáre

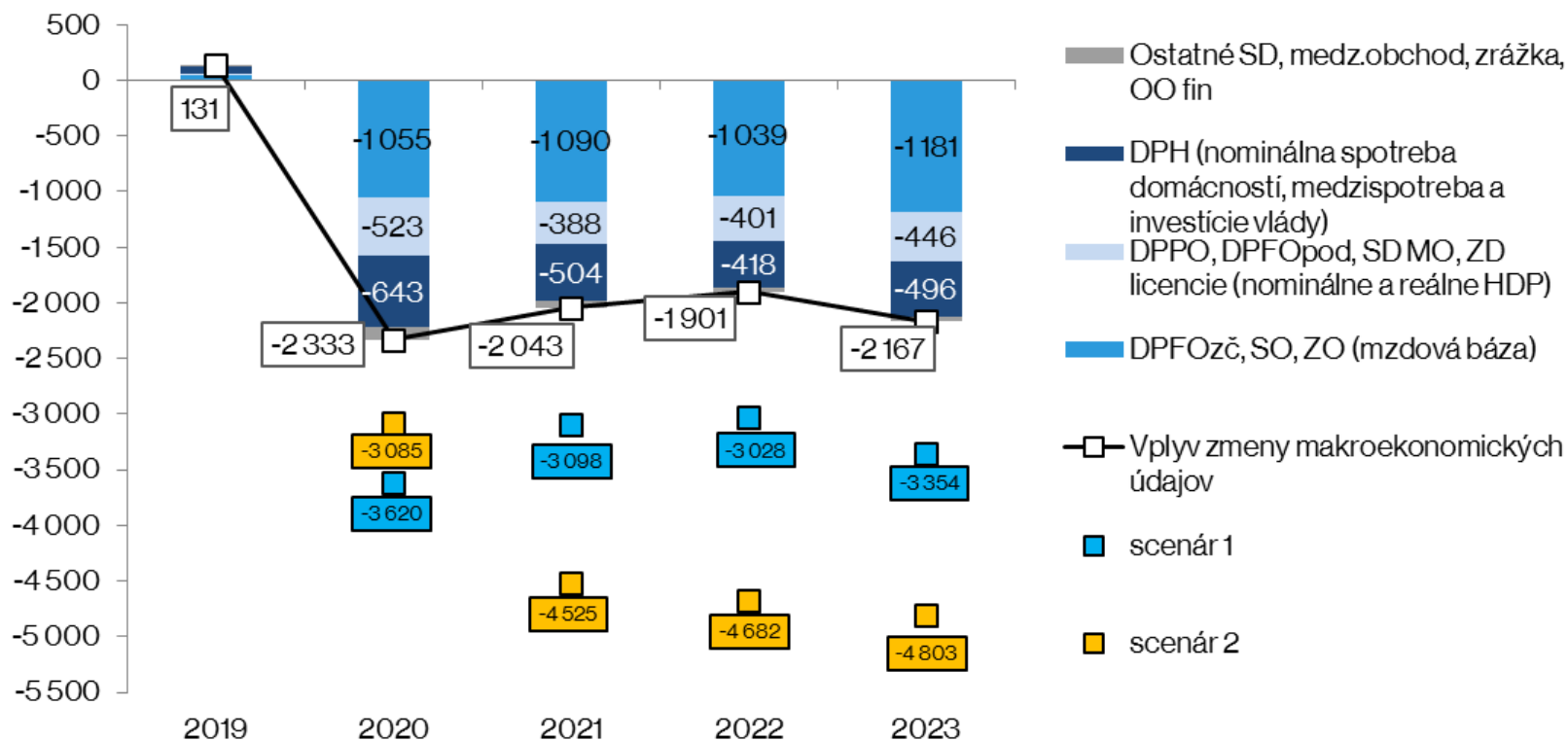
I Scenáre 1 (hlboké V) a 2 (miernejšie U)

I Diskusia

- Hodnotenie prognózy a riziká
- Poukazujú bankové dáta na zmenu správania subjektov ?
- Očakávate väčšiu optimalizáciu ako reakciu na krízu ?
- Riziká novej legislatívy a posunutých splatností ?

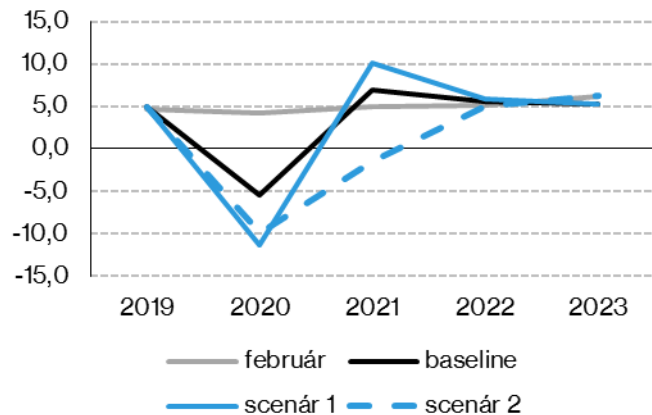
Scenáre - Makro predpoklady

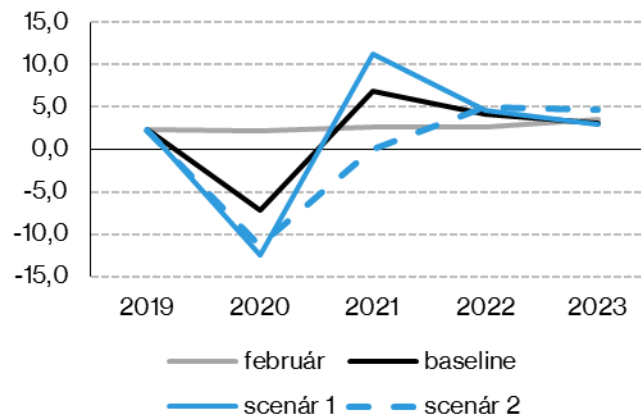

I Scenáre - rasty

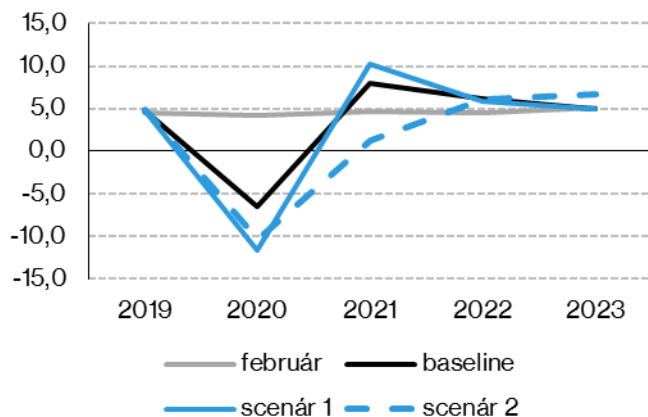
HDP, b.c. (rasty v %)

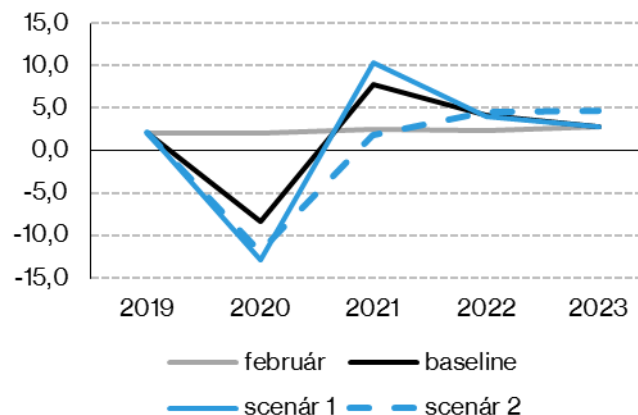
HDP, s.c. (rasty v %)

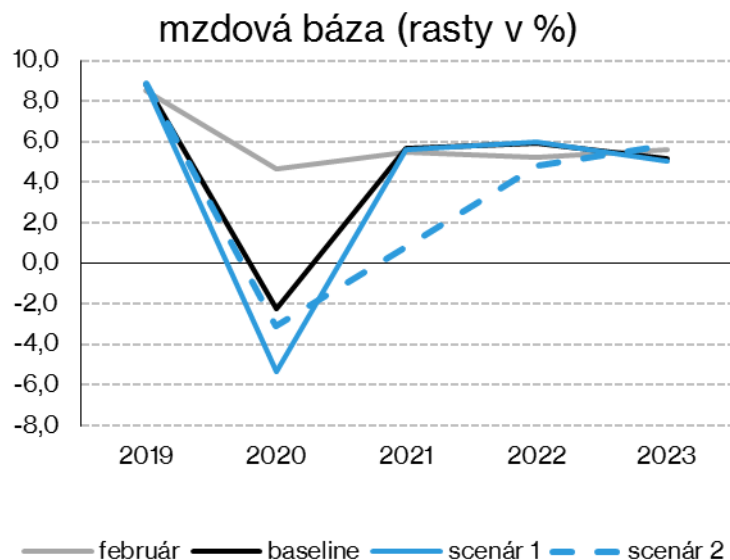
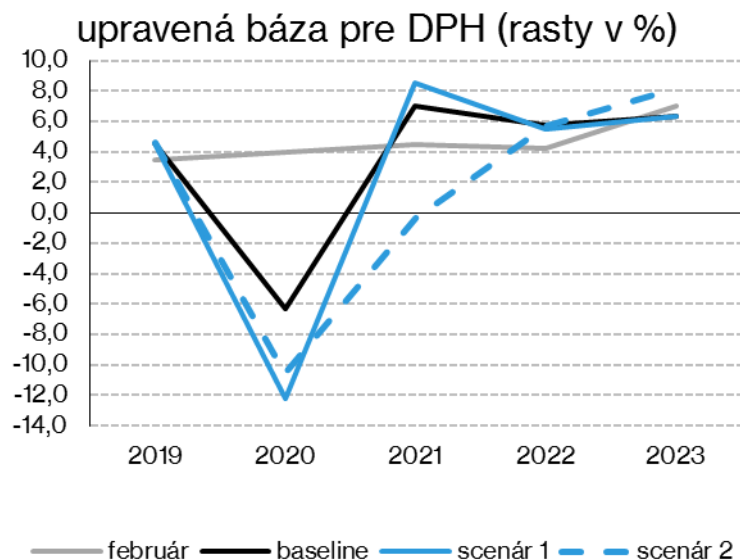
KSD, b.c. (rasty v %)

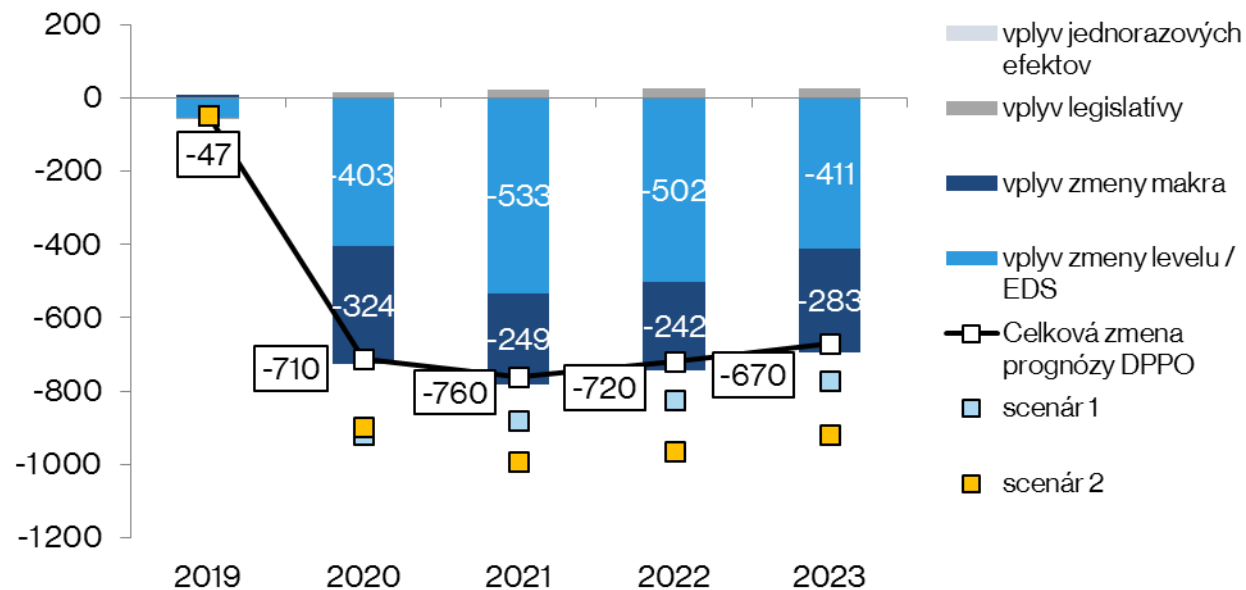
KSD, s.c. (rasty v %)

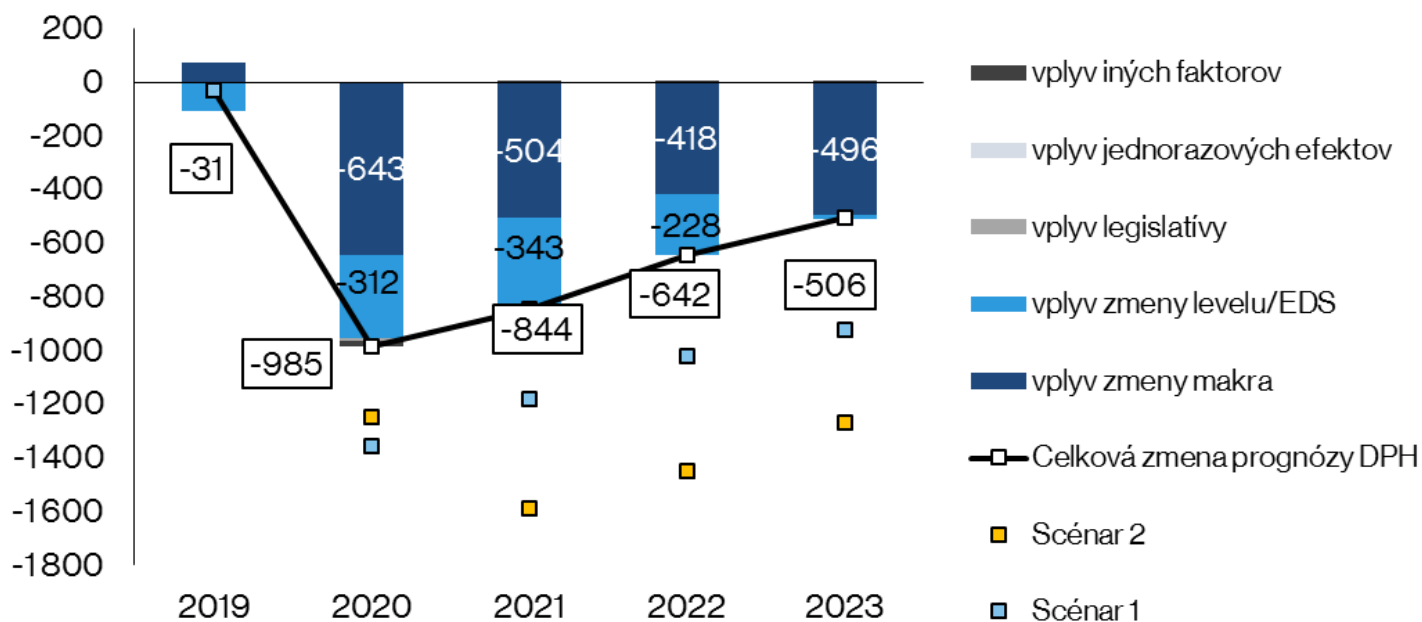
I Scenáre - rasty (2)

DPPO scenáre

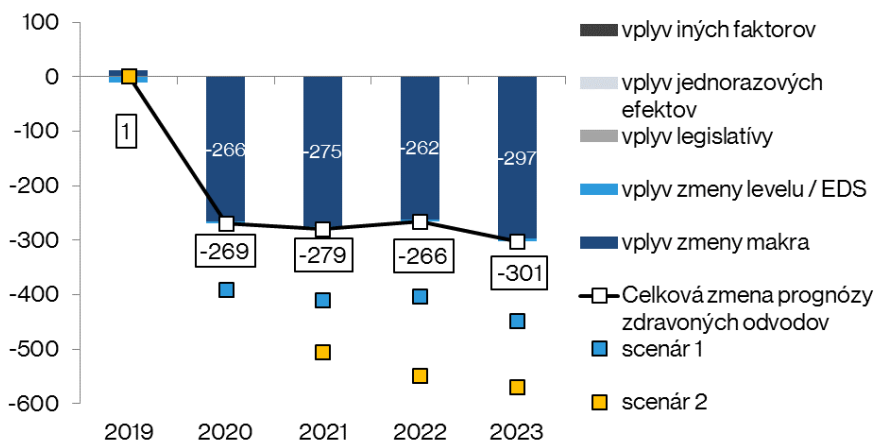

DPH scenáre

Sociálne a zdravotné odvody - scenáre

Zdravotné odvody

Sociálne odvody

